

राज्यातील लॉकडाऊन परिस्थितीत निर्माण
झालेल्या अतिरिक्त दूधाचे नियोजन....
योजनेस मुदतवाढ

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- संकीर्ण- २०२०/प्र.क्र.१/पदुम-८
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक :- ९ जुलै, २०२०.

वाचा :- १) शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.१/पदुम-८, दि.३ एप्रिल, २०२०
२) शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.१/पदुम-८, दि.२७ एप्रिल, २०२०
३) शासन निर्णय सम क्रमांक, दिनांक २९ जून, २०२०.

प्रस्तावना :-

संपूर्ण जगात करोना विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे मानवी आरोग्यावर मोठ्या प्रमाणात प्रतिकूल परिणाम दिसून आला आहे. याच पार्श्वभूमीवर भारत सरकारनेही करोना विषाणूचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी दि.२४.३.२०२० पासून पूर्ण देशामध्ये लॉकडाऊन घोषित केला होता. महाराष्ट्र राज्यानेही दि.१९.३.२०२० पासून राज्यात लॉकडाऊन लागू केला आहे. लॉकडाऊनमुळे बाजारात पिशवीबंद दूधाच्या मागणीत घट झाली असून हॉटेल, रेस्टारंट व मिष्टान्न निर्मिती केंद्र मोठ्या प्रमाणात बंद झाली आहेत. परिणामी दैनंदिन दुधाची विक्री सर्वसाधारण १७ लक्ष लिटर ने कमी झाली.

राज्यातील दूधाच्या मागणीत मोठ्या प्रमाणात घट झाल्यामुळे दुग्धोत्पादक शेतकऱ्यांपुढे अतिरिक्त दूधाचा प्रश्न निर्माण झाल्यामुळे राज्यातील प्रतिदिन अतिरिक्त होणाऱ्या दूधापैकी १० लक्ष लिटर प्रतिदिन दूधाचे रुपांतरण दूधभुकटीत करण्याबाबतचा प्रस्ताव दि.२४ एप्रिल, २०२० रोजीच्या मंत्रिमंडळ बैठकीसमोर सादर करण्यात आला होता. सदर प्रस्तावास मंत्रिमंडळाची मान्यता प्राप्त झाल्यावर दिनांक २७/४/२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये, दिनांक ६ एप्रिल, २०२० या दिनांकापासून ते दिनांक ३१ मे, २०२० या कालावधीमध्ये एकूण ४ कोटी लिटर दूध स्विकृत करण्यास व त्यासाठी रु.१२७ कोटी इतक्या रकमेच्या खर्चास मान्यता देण्यात आली. तथापि, दिनांक ३१ मे, २०२० नंतरही लॉकडाऊनमध्ये पूर्णतः शिथिलता देण्यात आलेली नसल्यामुळे संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक ३ अन्वये सदर योजनेस दिनांक ३० जून, २०२० पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली.

राज्यातील लॉकडाऊनमुळे अद्यापही दूग्ध व्यवसायाच्या परिस्थितीत सुधारणा झालेली नसल्यामुळे सदर योजनेस दिनांक ३१ जुलै, २०२० पर्यंत मुदतवाढ देण्याचा प्रस्ताव मंत्रिमंडळाच्या दिनांक ८ जुलै, २०२० रोजीच्या बैठकीत विभागामार्फत सादर करण्यात आला होता. मंत्रिमंडळाने सदर प्रस्तावास मंजूरी प्रदान केल्याने त्याबाबतचा शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

शासन या निर्णयान्वये संदर्भाधीन क्रमांक १ व २ अन्वये घोषित केलेल्या योजनेस दिनांक ३१ जुलै, २०२० पर्यंत मुदतवाढ देण्यास मान्यता देत आहे. या योजनेतर्गत प्रतिदिन स्विकृत केल्या जाणाऱ्या दूधाचे परिमाण लक्षात घेता, योजना मुदतवाढीचा दिनांक गृहित धरून दिनांक १ जुलै, २०२० ते दिनांक ३१ जुलै, २०२० या कालावधीत स्विकृत केल्या जाणाऱ्या दूधाची स्विकृती मर्यादा १.६० कोटी लिटर इतकी मर्यादित करण्यात येत आहे.

सदर योजनेसाठी यापूर्वी ४.४० कोटी लिटर दूध स्विकृती व रुपांतरणासाठी रु.१३९.०८ कोटी इतका निधी मंजूर केला असून, दिनांक १ जुलै, २०२० ते दिनांक ३१ जुलै, २०२० या योजना मुदतवाढ कालावधीत स्विकृत केल्या जाणाऱ्या १.६० कोटी लिटर दूधासाठी लागणारा रु.५१.२२ कोटी इतका निधी आकस्मिकता निधीद्वारे उपलब्ध करून देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. योजनेसाठी उर्वरित अटी व शर्ती ह्या संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक २ मध्ये नमूद केल्यानुसार कायम राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२००७०९१२१०५९३६०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(राजेश गोविल)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. मंत्री (पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. राज्यमंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा.मुख्य सचिव यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई.
- ७) अपर मुख्य सचिव (नियोजन) मंत्रालय, मुंबई.
- ८) प्रधान सचिव (पदुम), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) आयुक्त, दुग्धव्यवसाय विकास विभाग, वरली, मुंबई.
- १०) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी दूध महासंघ मर्या, मुंबई.
- ११) महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञयता व लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर
- १२) अधिदान व लेखाधिकारी, बांद्रा, मुंबई.
- १३) निवासी व लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १४) सर्व प्रादेशिक दुग्धव्यवसाय विकास अधिकारी

- १५) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १६) वित्त विभाग(व्यय-२, अर्थसंकल्प-१५), मंत्रालय, मुंबई.
- १७) कक्ष अधिकारी (पदुम-१६), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १८) निवडनस्ती, पदुम-८